

KRAVPUNKTLISTE - VERPEHØNS I AVIARER

Veiledning

Denne tilsynsmalen skal du bruke når du fører tilsyn med smittevern og kapasitet i verpehønsbesetninger, aviarer.

Kravpunkt	Tilsynsobjekt	Regelverk	Utdyping KP	Utdyping i mal
Krav til utearealer	Fjørfehold	Forskrift om hold av høns og kalkun § 27 Krav til utearealer	Utearealene skal avpasses etter dyretetthet og jordsmonn for å forebygge smitteoverføring og sykdom. Utgangsåpninger skal være minst 35 cm høy og 40 cm bred. Det skal være flere utgangsåpninger fordelt over hele fjørferommets lengde. Utgangsåpningenes bredde til sammen skal utgjøre minst 2 meter per 1000 høns. Ly for vær og vind, og beskyttelse mot rovdyr og skadedyr	Dersom hønene har tilgang til uteareal er dette kravpunktet obligatorisk.
Plikt til å hindre smittespredning ved liste 1- og 2-sykdom	Fjørfehold	Dyrehelseforskriften § 22 Driftsansvarliges plikter ved mistanke om eller påvisning av nasjonal liste 1- eller 2-sykdommer hos landdyr, reptiler, amfibier og sjøpattedyr	Driftsansvarlig har plikt til å fryse situasjonen ved mistanke eller påvisning av nasjonal liste 1- og liste 2-sykdommer. Relevante tiltak i artikkel 5 i 2020/687 (implementert i dyresykdomsbekjempelsesforskriften) skal iverksettes. Ved mistanke eller påvisning av nasjonal liste 2 sykdom skal tiltakene i dyrehelseforskriften § 22, 2. ledd iverksettes. Bekjempelse av sykdommer listeført i EU:	Gjør driftsansvarlig bevisst på plikten han/hun har til å selv iverksette hensiktsmessige tiltak for å hindre eller begrense smittespredning dersom det er mistanke om liste 1- eller liste 2-sykdom i dyreholdet. Dette er en plikt uavhengig av om Mattilsynet er varslet eller har pålagt restriksjoner. Kontroller samtidig om driftsansvarlig er kjent med meldeplikten ved mistanke om liste 1- og liste 2-sykdom.

			<p>Liste-A se dyresykdomsbekjempelsesforskriften.</p> <p>For B-sykdommer og C-sykdommer der det foreligger fristatus eller et utryddelsesprogram krever dyrehelseforordningen (hhv. artiklene 72 og 76) at myndighetene sikrer at driftsansvarlige og andre relevante berørte fysiske og juridiske personer treffer tiltak for sykdomsbekjempelse for å forhindre spredning av nevnte listeførte sykdom fra rammede dyr, anlegg og andre steder som de har ansvar for, til andre dyr som ikke er rammet, eller til mennesker.</p> <p>Fattes vedtak: bruk hjemmel i 2020/687 når det angår EU A-sykdommer og B og C sykdommer med utryddelsesprogram og fristatuser.</p>	
Smittevernplan	Fjørfehold	Dyrehelseforskriften § 32 Rutiner for smittevern	<p>Har dyreholdet rutiner som sikrer godt smittevern i alle deler av driften? Smittevernplanen skal være skriftlig og skal oppdateres årlig. Har dyreholdet oppdatert smittevernplan som er tilpasset eget dyrehold? Er smittevernplanen kjent for alle som jobber på gården og følges planen i praksis? Krav til innhold i smittevernplan finnes i § 32.</p>	<p>Smittevernplanen bør blant annet ha informasjon om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rutiner for hvordan dyr tas inn og ut av dyreholdet - rutiner ved levering av egg - rutiner for persontrafikk, inkludert bruken av smitteluse - rutiner for å hindre smitte fra egen og innleid arbeidskraft, inkl. karenstid ved utenlandsopphold - rutiner for håndtering av døde dyr, gjødsel og avfall - rutiner som sikrer fôrhygiene, inkl. sikring mot gnagere, ville fugler og insekter.

				<ul style="list-style-type: none">- rutiner som skal forebygge smittespredning via strø, redskaper og utstyr <p>Virksomheter der fjørfe har mulighet for utegang, har en økt risiko for smitte utenfra. Smittevernplanen må ta høyde for denne risikoen, og derfor også ha informasjon om:</p> <ul style="list-style-type: none">- rutiner/systemer for å holde kjøretøy, folk og utstyr utenfra fysisk atskilt fra utearealene til fuglene- rutiner for å unngå å dra smitte til og fra fuglenes uteareal- rutiner/systemer som gjør det mulig å stenge av uteverandaer/uteareal for å skjerme fuglene fra det ytre miljøet. Muligheter for å oppfylle portforbud dersom utbrudd, og fortsatt ivareta dyrevelferden- rutiner for tildeling av fôr og drikkevann innendørs for å unngå å tiltrekke villfugl og smågnagere, samt rutiner for å fjerne fôrspill og lignende.- rutiner for å kontrollere drenering av utearealer for avrenning av nedbør, avføring, etc- planer for regelmessig utskifting og bearbeiding av utearealer for å senke smittepresset. <p>Er det samsvar mellom det som står i smittevernplanen og smittevern i praksis? Persontrafikk, smittesluse, fôring/vanning osv.</p>
--	--	--	--	--

				Smittevernplanen må tilpasses plasseringen av dyreholdet og smittesituasjonen rundt. For eksempel nærhet til våtmarksområder med viltlevende fugl, forekomst av f.eks. HPAI og nærhet til andre fjørfehold.
Melding om dyrehold og bygninger	Fjørfehold	Forskrift om hold av høns og kalkun § 8 Melding om dyrehold og bygninger til oppstalling	<p>Melding om dyreholdet skal inneholde opplysninger om produksjonsform, driftsform etc. Er de registrerte opplysningene i overensstemmelse med de faktisk forholdene, og alle obligatoriske felter fylt ut?</p> <p>-Dyreholder skal melde til Mattilsynet enhver forandring angående bygninger, utstyr eller prosedyrer som kan påvirke dyrenes helse eller velferd, jf vedlegg 2 pkt 2.</p> <p>- Kapasitet i dyreholdet skal registreres som den reelle kapasiteten i dyrerommet/-rommene, uavhengig av hvor mange dyr konsesjonen tillater.</p> <p>For slaktekyllingprodusenter som skal drive med tetthet over 33 kg pr kvm, er det i tillegg særlige krav om : -dyreholder skal melde fra at vedkommende tenker å produsere med slik tetthet senest 15 dager før innsett. Melding kan gis på skjematjenestene. Det er ikke nødvendig å melde for hvert innsett.</p>	
Kapasitet i aviarer, verpehøns	Fjørfehold	Forskrift om hold av høns og kalkun § 26 Krav til aviarer	De generelle kravene i § 25 gjelder også for aviarer.	

			<p>Dersom Mattilsynet ikke har foretatt beregning av kapasitet etter 1.1.2024, skal vi kontrollmåle areal, strødd areal, tilgang på rede, vagler, forskåler og drikkerenner. Det skal beskrives i inspeksjonsrapporten at det er gjennomført målinger, og hva som er målt.</p> <p>Veiledning om hvordan beregne kapasitet, ligger nederst på siden om fjørfe under "veiledere" på Mattilsynet.no .</p>	
--	--	--	--	--